

VII. INFORMACJE

1. Przygotowania do 49. Międzynarodowego Kongresu Eucharystycznego w Québecu

W kanadyjskiej archidiecezji Québec rozpoczęły się przygotowania do 49. Międzynarodowego Kongresu Eucharystycznego, który odbędzie się w tym mieście w dniach 15-22 czerwca 2008 r. Hasłem tego Kongresu będą słowa: „Eucharystia – dar Boga dla życia świata”. W pięciu wersjach językowych: francuskiej, angielskiej, hiszpańskiej, włoskiej i niemieckiej uruchomiono już stronę internetową tego wydarzenia www.cei2008.ca. Jest także gotowe logo Kongresu. Québec wybrał na miejsce 49. MKE jeszcze papież Jan Paweł II, gdy 17 października 2004 otwierał w orędziu telewizyjnym z Watykanu Kongres w Guadalajarze i Rok Eucharystii. Kandydaturę tego miasta zgłosili miejscowi biskupi za zgodą całego episkopatu kanadyjskiego, gdyż w roku 2008 minie 400 lat od założenia Québecu.

2. Międzynarodowy Kongres „Pueri Cantores” w Rzymie

W dniach od 28 do 31 grudnia 2005 r. obradował w Rzymie 33. Międzynarodowy Kongres Międzynarodowej Federacji Pueri Cantores pod hasłem „Wielbi dusza moja Pana”. Obrady w Auli Pawła VI otworzył abp Stanisław Ryłko, przewodniczący Papieskiej Rady ds. Świeckich. Nawiązując do hasła spotkania, zaczerpniętego z hymnu Magnificat, arcybiskup wyraził życzenie, aby spoglądając na Maryję, uczestnicy kongresu lepiej zrozumieli sens swego zaangażowania.

W kongresie „Pueri Cantores” brało udział 4500 młodych śpiewaków z całego świata. Polskę reprezentowały dwa chóry: Chór Bazyliki Kaliskiej i „Il Canto Magnificat” z Wesołej k. Warszawy. 29 grudnia uczestnicy spotkania koncertowali w rzymskich parafiach. 30 grudnia przyjął ich na audiencji w Auli Pawła VI Benedykt XVI.

3. Przekazanie pierścienia honorowego Niemieckiego Instytutu Liturgicznego ks. dr. Rupertowi Bergerowi

Dnia 17 grudnia 2005 r. w Trewirze bp Reinhard Marx przekazał ks. dr. Rupertowi Bergerowi pierścień honorowy Niemieckiego Instytutu Liturgicznego. Laudację wygłosił emerytowany prof. dr Reiner Kaczynski z Monachium. Ks. Berger był w latach 1970-1996 konsultorem Komisji Liturgicznej Episkopatu Niemiec i członkiem Międzynarodowej Grupy Roboczej Komisji Liturgicznych (Internationale Arbeitsgemeinschaft der liturgischen Kommissionen - IAG). Był zaangażowany w przygotowanie śpiewnika i modlitewnika *Gotteslob*, a także w przygotowanie tłumaczenia mszału na język niemiecki. Znany stał się jako autor podręcznego leksykonu pastoralno-liturgicznego (*Pastoralliturgisches Handlexikon*). Niemiecki Instytut Liturgiczny w rocznicę swojego ustanowienia (17.12.1947) po raz dziesiąty przekazał pierścień honorowy osobie, która przyczynia się do odnowy liturgii w Niemczech. Wśród wcześniej odznaczonych pierścieniem honorowym są m. in. kard. Ernst Tewes, Oratorianin Josef Gulden i liturgista z Erfurtu Franz Schneider.

4. Wizyta ad limina biskupów polskich

Trzy grupy biskupów polskich złożyły kolejno na przełomie listopada i grudnia 2005 r. wizytę ad limina. W ramach tej wizyty biskupi modlili się w czterech bazylikach rzymskich, odwiedzili dykasterie rzymskie i spotkali się na audiencjach prywatnych z papieżem Benedyktem XVI oraz mieli wspólną audiencję, w czasie której Papież wygłosił do nich przemówienie, podarował krzyże biskupie i udzielił apostołskiego błogosławieństwa.

W przemówieniu do pierwszej grupy biskupów Papież mówiąc o wychowaniu młodzieży powiedział: „Pośród różnych form modlitwy szczególne miejsce należy się liturgii. W Polsce młodzi ludzie licznie i aktywnie uczestniczą w niedzielnej Mszy św. Trzeba jednak dołożyć starań, aby troska kapłanów o właściwe sprawowanie liturgii, o piękno słowa, gestu, muzyki, były coraz bardziej czytelnym znakiem zbawczego Misterium, które się w niej dokonuje. Trzeba też, aby młodzi, przez aktywny udział w przygotowaniu liturgii, przez zaangażowanie w Liturgię słowa, w służbę Ołtarza, czy w oprawę muzyczną, sami byli włączeni w liturgiczną akcję. Wtedy poczują się uczestnikami Tajemnicy, która wprowadza w świat Boży, a równocześnie wyprowadza do świata ludzi pociąganych tą samą miłością Chrystusa”.

Do trzeciej grupy biskupów Benedykt XVI mówił: „Wiem, że w Kościele w Polsce udział wiernych w niedzielnej Mszy św. jest liczny. Niech jednak duszpasterze, zachęceni przez swoich biskupów, uczynią wszystko, aby liczba uczestniczących w niedzielnej liturgii nie malała, ale stale wzrastała”.

5. Zmiana sekretarza Kongregacji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów

Dnia 19 listopada 2005 r. papież Benedykt XVI mianował Sekretarza Kongregacji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów abpa Dominika Sorrentino biskupem Asyżu-Nocera Umbra-Gualdo Tanino, zachowując mu tytuł arcybiskupa i powierzając mu opiekę nad sanktuariami św. Franciszka w Asyżu. List apostolski dotyczący opieki nad tymi sanktuariami znajduje się w j. łacińskim i włoskim na stronie internetowej www.vatican.va/news_services/bulletin/news/17402.php?index=17402&po_date=19.11.2005&lang=ge

W dniu 10 grudnia 2005 r. Ojciec Święty mianował nowego Sekretarza Kongregacji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów. Został nim abp Albert Malcolm Ranjith Patabendige Don, arcybiskup tytularny Umbriatico, dotąd nuncjusz apostolski w Indonezji i Timorze Wschodnim.

6. Symposium w Rzymie poświęcone muzyce sakralnej

W dniu 5 grudnia 2005 r. odbyło się w Rzymie sympozjum na temat „Musica Sacra: una sfida liturgica e pastorale” (Muzyka sakralna: wyzwanie liturgiczne i pastoralne). Papież Benedykt XVI na ręce Prefekta Kongregacji kard. Francisca Arinze skierował do uczestników sympozjum orędzie, które w języku włoskim znajduje się na watykańskiej stronie internetowej http://212.77.1.245/news_services/bulletin/news/17525.php?index=17525&po_date=05.12.2005&lang=ge

7. Spotkanie Vox Clara Committe

W dniach 8-10 listopada 2005 r. odbyło się w Watykanie kolejne spotkanie powstałej w 2001 r. grupy biskupów krajów języka angielskiego zwanej Vox Clara Committee zajmującej się nowym tłumaczeniem Missale Romanum na j. angielski. W spotkaniu uczestniczyło siedmiu spośród 12 biskupów należących do tej grupy, której przewodzi kard. George Pell z Sydney.

W komunikacie końcowym spotkania poinformowano, że praca nad przekładem mszału potrwa jeszcze blisko dwa lata.

8. Czwarta Letnia Akademia w Trewirze

Niemiecki Instytut Liturgiczny (*Deutsches Liturgisches Institut*) przy współpracy Akademii Katolickiej w Trewirze (*Katholische Akademie Trier*) zorganizował już po raz czwarty letnią akademię (*Sommerakademie*), która w 2005 r. odbyła się w dniach 18 – 22 lipca, i była poświęcona tematowi: *Liturgie und Bestattungskultur*. Tak trudno powyższe wyrażenie przetłumaczyć dokładnie na język polski. Można jednak powiedzieć o liturgii i kulturze grzebania, o całościowej kulturze pogrzebu.

Tradycyjny pochówek do ziemi na wspólnotowym cmentarzu czy kremacja i złożenie do urny w kolombarium? Anonimowe pochowanie bez najbliższych czy huczna muzyka i liczne przemowy nad otwartym grobem? Chrześcijańska liturgia pogrzebu czy – zwłaszcza na zachodzie – nowe ryty inscenizujące ostatnie pożegnanie? Różnorodność życiowego znaczenia, pozycji i zasług w postmodernistycznym społeczeństwie Europy pokazuje przykład podchodzenia do ludzi, którzy odchodzą. Troska o umierającego człowieka, czyli szczególne dzieło miłosierdzia, powinno być dla każdej katolickiej parafii ciągłym zadaniem, potrzebą zrozumiałą samą przez się. Indywidualizacja i prywatyzacja coraz bardziej postępująca w codziennym życiu jest prawdziwym zagrożeniem i może rzutować także na ujęcie śmierci.

Jak Kościół podchodzi do tego tematu, stając w tak przełomowym momencie dla każdego społeczeństwa? Co jest priorytetem, specyficznym sposobem podchodzenia do cierpiącego i umierającego człowieka? Jak może i powinien pogłębiać swój profil miłości?

Czwarta letnia akademia w Trewirze była pięknym wezwaniem do dokładnego i mistagogicznego spojrzenia na chrześcijańską liturgię pogrzebu oraz wytyczeniem drogi, którą Kościół powinien kroczyć.

Przewodniczącymi poszczególnych sesji byli: prof. dr Ansgar Franz (Mainz), dr Andreas Poschmann (*Deutsches Liturgisches Institut*) i dr Hans-Gerd Wirtz (*Katholische Akademie Trier*).

W kilkunastu referatach poruszono m.in. następujące problemy: Liturgia pogrzebu czy smutne świętowanie? – zastanawiał się prof. dr Ansgar Franz (Mainz), ukazując jednocześnie, że śmierć nie jest tylko i wyłącznie bramą końca. Ten sam prelegent przedstawił również szerokie spojrzenie na ryty pogrzebowe Żydów, Muzułmanów i Kościołów Wschodnich, podkreślając podobną do naszej formę stacyjności i wspólnotowości. Prof. dr Randolph Ochsmann (Mainz) mówił o znaczeniu psychologicznym obrzędów pogrzebowych jako pomocy w smutku, ukojeniu bólu i wymownym źródle nadziei. O *Bestattungskultur* jako zjawisku przełomowym w ostatnich dwudziestu wie-

kach chrześcijaństwa przedłożył z kolei prof. dr Reiner Sörries (Kassel). Chrześcijański pogrzeb w niechrześcijańskim społeczeństwie (chodzi o zateizowane DDR) był tematem wypowiedzi, którą zaprezentował Stephan George (Erfurt). Wybitny niemiecki liturgista prof. dr Winfried Haunerland (München) przedstawił aktualne projekty i wymagania dotyczące kluczowego zagadnienia tegorocznej akademii. Prof. dr Heinz-Günther Schöttler (Bamberg) starał się nakreślić biblijno-homiletyczną perspektywę wypowiedzianą na temat cierpienia i śmierci. Muzyczne dymensje w liturgii pogrzebu, wyrażające szczerą wiarę uczestników oraz ich jedność, a także fundamentalne znaczenie Ewangelii jako ciągle żywej, pokazała prof. dr Christa Reich (Bad Vilbel), która dodała także kilka praktycznych ćwiczeń z zakresu tak potrzebnej techniki śpiewu. Pamięć o zmarłych i jej historyczne aspekty oraz współczesne impulsy pastoralne poruszył natomiast prof. dr Jürgen Bärsch (Eichstätt), a ostatnim z prelegentów był prof. dr Klemens Richter (Münster), który podkreślił specyficzny etos – znaczenie prawdziwie chrześcijańskiej troski o umarłych i odchodzących.

Wymiana zdań, koncepcje, pytania i odpowiedzi stały się udziałem sześciu grup panelowych poświęconych w kolejności: mszy pogrzebowej, znaczeniu pogrzebu we wspólnocie parafialnej, powiadamianiu o śmierci, załatwianiu formalności i szczególnej roli kapłana, modlitwie za zmarłych, wyjątkowym znaczeniu homilii pogrzebowej oraz doświadczeniu biskupstwa w Aachen.

Wspomnieć trzeba także niesamowitą atmosferę i tak bardzo szczerą narodową gościnność, która towarzyszyła ponad 70 uczestnikom spotkania z Niemiec, Austrii, Szwajcarii, Polski i Grecji. I choć był to grunt typowo lokalny Kościoła Niemiec wschodnich jak i zachodnich, a ja byłem tylko jedynym uczestnikiem z naszego kraju, to jednak cenne wykłady, wspólne przeżywanie Eucharystii i Liturgii godzin, nawiedzenie miejscowego cmentarza i twórcze spędzanie czasu, pokazały, iż liturgia pogrzebowa to nie tylko święto smutku, ale przede wszystkim świętowanie chrześcijańskiej paschalnej radości.

Piąta akademia letnia odbędzie się w Trewirze w dniach: 31 lipca – 4 sierpnia 2006 r. i będzie nosić tytuł: *Liturgia i mistagogia*, a za jej przygotowanie i dobór prelegentów odpowiadać będzie prof. dr Winfried Haunerland z Monachium.

Ks. Krystian Kletkiewicz

9. Liturgiczne nowości wydawnicze

Valeria Trapani, *Memoriale di salvezza. L'anamnesi eucaristica nelle anafore d'Oriente e d'Occidente*, Libreria Editrice Vaticana, Roma 2006, ISBN 88-2097-771-0.

Ks. Jan Hadalski TChr, *Osobotwórczy charakter chrztu, Studium teologiczno-liturgiczne*, wyd. UNUM, Kraków 2006, ss. 290, ISBN 83-89256-53-3.

Cäcilia Kittel, *Sei stille dem Herrn. Impulse zur eucharistischen Anbetung*, Don Bosco Verlag, München 2006, ISBN 3-7698-1544-0.

Marcello Pavone, *La preghiera di ordinazione del diacono nel rito romano e nel rito bizantino-greco. Saggio sulla lex orandi*, Libreria Editrice Vaticana, Roma 2005, ISBN 88-2097-772-9.

Eucharystia w życiu Kościoła, red. ks. Andrzej Żądło, Księgarnia św. Jacka, Katowice 2005, ISBN 83-7030-461-3.

Ks. Antoni Reginek, „*Pieśni nabożne*” *Franciszka Karpińskiego oraz psalmy w jego tłumaczeniu w przekazach źródłowych i tradycji ustnej. Studium teologiczno-muzykologiczne*, Księgarnia św. Jacka, Katowice 2005, ISBN 83-7030-425-7.

Thomas Mozer, *Begeistert Gott feiern. Liturgie verstehen und gestalten*, Edition Ruprecht /BRO, Göttingen 2005, ISBN 3-89725-090-X.

Bp Zbigniew Kiernikowski, *Światło i moc liturgii. Katechezy liturgiczne. Część II: Liturgia sowa*, Wydawnictwo Sióstr Loretanek, Warszawa – Siedlce 2005, ISBN 83-7257-202-X.

Modlitwy eucharystyczne Mszału rzymskiego. Dzieje – teologia – liturgia, red. ks. Helmut Jan Sobeczko, Redakcja Wydawnictw Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego, Opole 2005, ISBN 83-60244-16-2.

Ks. Zygmunt Podlejski, *Miłość nie szuka swego. Pomoce do homilii o sakramencie małżeństwa*, Wydawnictwo Księży Sercanów, Kraków 2005.

Mszalik Jana Pawła II na niedziele i święta roku B, opr. Kazimierz Wójtowicz CR, Wydawnictwo Księży Sercanów, Kraków 2005.

Vincenzo Gatti, *Liturgia e arte. I luoghi della celebrazione*, Ed. Dehoniane, Bologna 2005, ISBN 88-10-43002-6.

Andreas Odenthal, *Die Ordinatio Cultus Divini et Caeremoniarum des Halberstädter Domes von 1591. Untersuchungen zur Liturgie eines gemischtkonfessionellen Domkapitels nach Einführung der Reformation* (Liturgiewiss. Quellen u. Forsch. 93), Aschendorf Verlag, Munster 2005, ISBN 3-402-04073-5.